

Sygn. akt: WD 3/13

POSTANOWIENIE

Dnia 7 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy Izba Wojskowa - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Edward Matwijów (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Jerzy Steckiewicz

Protokolant : Jarosław Górnicki

w sprawie M. L., po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na posiedzeniu w dniu 7 stycznia 2014 r. z urzędu w przedmiocie rozważenia zaistnienia podstaw do wznowienia postępowania z urzędu w trybie art. 542 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

stwierdzić brak podstaw do wznowienia postępowania z urzędu.

UZASADNIENIE

Wojskowy Sąd Okręgowy – Sąd Dyscyplinarny wyrokiem z dnia 4 stycznia 2007 r. uznał M. L. za winnego popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art. 37 § 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r.- Prawo o ustroju sądów wojskowych i na podstawie art. 39 § 1 pkt 3 powołanej wyżej ustawy, wymierzył mu za ten czyn karę dyscyplinarną usunięcia z zajmowanej funkcji Prezesa Wojskowego Sądu Garnizonowego w [...].

Sąd Najwyższy Izba Wojskowa – Sąd Dyscyplinarny wyrokiem z dnia 27 marca 2007 r. (sygn. akt: WD 1/07), po rozpoznaniu odwołań wniesionych przez

obwinionego sędziego i jego obrońców, wyrok Wojskowego Sądu Okręgowego – Sądu Dyscyplinarnego w [...] utrzymał w mocy.

Pełnomocnik M. L. w dniu 14 marca 2013 r. złożył wniosek, w którym domagał się, na podstawie art. 542 § 1 i 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. w zw. z art. 70 § 1 u.s.w., wznowienia postępowania, uchylenia obu wyżej wymienionych orzeczeń sądów dyscyplinarnych i zgodnie z art. 108 § 2 u.s.p. w zw. z art. 70 § 1 u.s.w., umorzenia postępowania dyscyplinarnego wobec M. L. z uwagi na przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego.

W ocenie pełnomocnika wnioskodawcy, w przedmiotowej sprawie skład sądu dyscyplinarnego nie był należycie obsadzony, bowiem składowi orzekającemu przewodniczył sędzia płk K., który wprawdzie miał delegację do Wojskowego Sądu Okręgowego w [...], ale nie była to delegacja do wykonywania obowiązków w Wojskowym Sądzie Okręgowym – Sądzie Dyscyplinarnym.

Ponadto delegacja sędziego płk. J. K. podpisana została nie przez Ministra Obrony Narodowej, lecz przez Dyrektora Departamentu Kadr i Szkolnictwa Wojskowego, który nie może skutecznie realizować uprawnień Ministra Obrony Narodowej, wynikających z art. 26 § 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (zwanej dalej – u.s.w.), nawet gdy dysponuje stosownym upoważnieniem tego Ministra.

Tym samym delegacja sędziego płk. J. K. do wykonywania obowiązków sędziowskich w Wojskowym Sądzie Okręgowym w [...] – Sądzie Dyscyplinarnym, opatrzona podpisem Dyrektora Departamentu powoduje, że orzekanie z udziałem tego sędziego było orzekaniem w składzie nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Zarządzeniem z dnia 23 kwietnia 2013 r. upoważniony sędzia (art. 93 § 2 k.p.k.) odmówił przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania jako niedopuszczalnego z mocy ustawy, bowiem uchybienia, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., mogą stanowić tylko podstawę wznowienia postępowania z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.).

Wobec skierowania wniosku pełnomocnika obwinionego M. L. na posiedzenie, celem „rozważenia możliwości wznowienia postępowania z urzędu”, Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Stosownie do treści art. 542 § 3 k.p.k., wznowienie postępowania z urzędu jest możliwe, ale tylko przy zaistnieniu bezwzględnych podstaw odwoławczych, wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k. (przy czym wznowienie postępowania z powodów określonych w pkt. 9-11, może nastąpić tylko na korzyść oskarżonego) i pod warunkiem, że nie były one dotąd przedmiotem rozpoznania w trybie kasacji (§ 4 art. 542 k.p.k.).

Dokonując w takim zakresie, w związku z argumentacją pełnomocnika wnioskodawcy, sprawdzenia, czy w sprawie nastąpiły przesłanki do wznowienia postępowania z urzędu, stwierdzić wypada, że sytuacja taka w przedmiotowej sprawie nie zaistniała.

W ocenie Sądu Najwyższego, brak jest jakichkolwiek przesłanek do uznania zasadności prawnych twierdzeń pełnomocnika obwinionego zawartych we wniosku.

Wymienione we wniosku okoliczności nie uzasadniały przyjęcia, że w sprawie zaistniała sytuacja procesowa skutkująca stwierdzenie przewidzianej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. bezwzględnej przyczyny odwoławczej.

Z treści pisma z dnia 15 września 2006 r. podpisanego przez podsekretarza stanu A. K. z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości wynika, że sędzia płk J. K., po objęciu stanowiska Prezesa WSO w [...], z dniem 2 października 2006 r., został delegowany do pełnienia obowiązków sędziowskich w Wojskowym Sądzie Okręgowym w [...], w celu zakończenia spraw o sygnaturze SD .../06 i SA .../06, a więc także sprawy dyscyplinarnej, której wznowienia postępowania domaga się wnioskodawca.

Prawdą jest, że w praktyce orzeczniczej Sądu Najwyższego – Izby Wojskowej prezentowany był pogląd, iż Dyrektor Departamentu Kadr i Szkolnictwa Wojskowego MON nie może skutecznie realizować uprawnień Ministra Obrony Narodowej wynikających z art. 26 § 1 i 2 u.s.w., nawet gdy dysponuje stosownym

upoważnieniem tego Ministra, a delegacja sędziego sądu wojskowego do pełnienia obowiązków w innym sądzie opatrzone jego podpisem skutkuje zaistnienie bezwzględnej przesłanki procesowej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Ale na tle normującego kwestię prawidłowości delegowania sędziego sądu wojskowego do innego sądu, art. 26 § 1 ustawy o u.s.w. zarysowało się wyraźnie przeciwstawne podejście interpretacyjne zakładające, że delegowanie sędziego sądu wojskowego do wykonywania czynności w sądzie powszechnym przez Ministra Sprawiedliwości, albo sekretarza lub podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości w porozumieniu z działającym z upoważnienia Ministra Obrony Narodowej Dyrektorem Departamentu Kadr i Szkolnictwa Wojskowego – nie stanowi uchybienia przepisowi art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., gdyż instytucja delegowania nie może być utożsamiana z porozumieniem ministrów „w sprawie delegowania”, jako że porozumienie to dotyczy jedynie zgody Ministra Obrony Narodowej na rozporządzenie sędzią sądu wojskowego jako żołnierzem zawodowym przez Ministra Sprawiedliwości, który następnie deleguje do innego sądu. Zgoda ta może być przekazana także przez inną upoważnioną przez Ministra Obrony Narodowej osobę, w konsekwencji czego nie może być mowa o obrazie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

W związku z wyżej zaprezentowanymi w orzecznictwie wątpliwościami co do wykładni art. 26 § 1 u.s.w., Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 27 stycznia 2009 r. I KZP 23/08 stwierdził, że nie ma przeszkód, aby Minister Obrony Narodowej skutecznie realizował „porozumienie” o którym mowa w art. 26 § 1 u.s.w., nie tylko osobiście lub przez sekretarza bądź podsekretarza stanu ale także przez uprawnionego w oparciu o art. 268a k.p.a. innego podległego mu pracownika Ministerstwa Obrony Narodowej, w tym dyrektora odpowiedniego departamentu MON, merytorycznie kompetentnego w kwestiach mających być przedmiotem tego porozumienia.

Skoro na akcie delegacji sędziego płk. J. K. podpis w imieniu i z upoważnienia Ministra Obrony Narodowej złożyła osoba upoważniona przez tego Ministra, przeto w przedmiotowej sprawie nie może być mowy o obrazie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. również i z tego powodu.

Reasumując, obie okoliczności wskazane we wniosku pełnomocnika oskarżonego nie dawały podstawy do uznania je za dopuszczalne podstawy do wznowienia postępowania z urzędu stosownie do treści art. 542 § 3 k.p.k.

Z tych względów postanowiono jak wyżej